

2012 ©Év díszhala: zebraharcsa III. fejezet

Folytatjuk 2012. évi projektünket, aminek harmadik fejezetéhez érkeztünk. A zebraharcsa, e méltán győztes faj sokak által vágyott hal, de valóban olyan sokan is ismerik, ténylegesen tarthatnák is? Ilyen, és sok más hasonló kérdésre is próbálunk meg választ adni sorozatunkban.

Zebraharcsa *Hypancistrus zebra* L46

Tartás, gondozás

Előző cikkünk összeállítása nem volt a legegyszerűbb, már csak azért sem, mivel biotópját úgy kellett bemutatnunk, hogy ezen fejezet témáját

„ne süssük el” előre! Mint az az alcímből is világosan kiderül, mostani cikkünkben az L46-os harcsa tartását, gondozását vesszük górcső alá.

De még mielőtt belekezdénénk a cikkbe, röviden bemutatnám társszerzőmet, Egresits Jánost! **Egresits János** kópházi tenyésztő, Sopron környékén. Sokféle hallal foglalkozik, többek között ritka L-harcsákkal, amerikai törpesügérekkel, páncélosharcsákkal vagy éppenséggel ikrázó fogaspontyokkal. Ő jelenleg is tartja és tenyészt a *Hypancistrus zebra*t, 9 egyedes tenyészcsapattal rendelkezik belőlük. Ezen és következő cikkünk gyakorlati tanácsai, leírásai az ő tapasztalatain alapulnak leginkább! Méltán fogadják a Kedves Olvasók sok szeretettel tehát profi tenyésztő kollegánk szakmai tapasztalatait, tanácsait!

Kisebb változtatásokkal ugyan, de többféle lehetséges módszer is létezik harcsánk tartására, tenyésztésére. Alább bevált, gyakorlatban alkalmazott értékekre, tapasztalatokra hivatkozva említjük a gondozását. János külön említette, hogy ezek nem feltétlenül követendő módszerek. De ami egyszer biztos, az biztos: bevált, gyakorlatban alkalmazott tények!

Először felvetődő kérdéseink körébe tartozhat, vajon mekkora a minimális akváriumméret, ami alatt már nem célszerű tartani a 46-os plekót?

Személy szerint 100 liternél kisebb medencét nem ajánlhatok jó szívvel. Viszont egy ekkora medencében, feltéve, ha más konkurens talajlakó harcsa vagy csíkfaj, illetőleg bármilyen egyéb efféle életmódot folytató hal nincsen a medencébe, akkor 100 literre 6 példányt is telepíthetünk! Mint azt már társításánál is említettük, bátran egyberakható például biotóp fajokkal, mint a *Panaque armbrusteri*, *Baryancistrus xanthellus* vagy épp a *Peckoltia vittata*. Viszont 150-180 liter alatt semmiképp sem javasolt eme halakkal társítani kisebb egyedszám esetében sem, mivel verekedések is előfordulhatnak, és legfőképpen a zsúfoltságot kellene elkerülni.

Kisebb fajokkal, mint a *Loricariák*, *Ancistrusok*, *Peckoltiák* vagy *Hypancistrusok*, hogy több fajukat már ne is említsem, 200 litertől alaposan végiggondolva társíthatóak. Ez annyit takar, hogy egy 200 literes medencében mondjuk a *Hypancistrus zebra* körülbelül 4 egyede és az előbbi példánál maradva a *Peckoltia vittata* szintén 4 egyede békében élhet. A *Baryancistrus xanthellus* kissé agresszív lehet, ezért őt ennél nagyobb, és búvóhelyekben bővelkedő medencébe lehet csak szánni 46-ossal együtt. A *Panaque* már csak mérete miatt is minimálisan 350-400 literes medencét igényel. A *Scobinancistrus aureatus*-szal, vagy a *Leporacanthicus heterodon*-nal se rakjuk egybe 300-350 literes akváriumméret alatt, illetve szintén sok búvóhelyet biztosítsunk.

Halunk szívesen időzik hasonló csövekben

Tenyésztésekor természetesen nem célszerű lazacokkal, törpesügérekkel sem társítani, de néhány hasznos takarító csiga és garnéla bekerülhet mellé. A red cherry garnéla például alapos takarító, és bár más fajok kapcsán, de hallottam már olyan megfigyelésről is, mikor eme kis rákokcskák a penészgombásodást távolították el az ikraszemekről. Evégett nem elvetendő ötlet néhány piros garnéla behelyezése sem! Csigákkal semmiképp se essünk túlzásba, ezért érdemes lehet néhány csigaevő csigát, becenevén "Heléna csigát" behelyezni.

Az akvárium méreteit már ismerjük, és jó esetben

már társítani is tudjuk új kedvenceinket. Végtelenül súlyos hibát követne el az a leendő haltartó, aki itt megáll, és megveszi halait. A kellő tájékozódás nélkül soha, de soha ne fogjunk bele semmilyen halfaj tartásába sem! Még ha gyakorlott akvaristák vagyunk több év díszhaltartással hátunk mögött is, akkor se legyünk restek utánaérdeklődni, utánaolvasni tartani kívánt kopolytásunknak!

Zebraharcsa - Hypancistrus zebra L46

Halaink Dél-Amerika esőerdei vizéből származnak, mint azt már megtudhatták az olvasók előző cikkünkben. Közismert tény, hogy a dél-amerikai halak lágyvizes fajok. De miért is? Nem másért, mivel ott nap, mint nap lágyvíz hull alá a fellegekből. Ez mindenhol így van, az eső az 0-2 Nk keménységű lehet általában! Idehaza is a legolcsóbb desztillált víz az esővíz. De nem árt vigyázni vele, honnan is gyűjtjük, a hólével egyetemben...

De most már el is kanyarodtunk fő témánktól. A zebraharcsa is lágyvizes hal alapvetően. Ennek ellenére számára a hazai vezetékes ivóvíz is megfelel. Tartásra mindenképpen tökéletes, a pihentetett, esetleg klór és nehézfém-mentesített csapvíz. Tenyésztéshez lehet, még jobb lenne valamivel lágyabb, de problémamentesen szaporítható az előbb leírt vízminőségen. Tehát számára a 0-15 Nk a legjobb (tartásához esetleg 20 Nk-ig elmehet a keménység). Tenyésztésekor célszerű maximum 15-17 Nk-n stabilizálni a vizet, de itt már a keménység szempontjából nagy baj

nem lehet. A víz savassága szempontjából a semleges víz tökéletes, vagy a 6 körüli pH.

Kissé melegigényes, lehetőleg 27-28 C-t biztosítsunk neki télen, s nyáron egyaránt! Diszkoszok mellé azért is felel meg, mert az 1-2 C-al melegebb vizet is tolerálja még, sőt mi több, a 28 C már a diszkoszhalnak is elég lehet.

A szűrés kapcsán sem kell túlzásokba esni... Egy 100 literes medence esetén egy mattenfilter is elég lehet! A belső motoros szűrő, illetve a külső szűrő veszélyessége abban rejlik, hogy a kishalakat beszippanthatja. Ez elkerülhető, ha pl. egy belső filterre harisnyát húzunk. Amennyiben tartó részlegről van csak szó, véleményem szerint egy jó kis külső szűrő sosem árt, mivel tudnak azért rendesen üríteni, ahogy az a harcsaféléknél megszokott... Viszont, ha tenyésztjük, egy mattenfilter is elegendő. Az oxigenizációra is ügyeljünk, bár kifejezetten még csak nem is oxigénigényes. Egy egyszerű légporlasztó bőven megfelel e célra. Kedvelik az erős áramlást, ezt sose feledjük! Alakítsuk tehát medencéjüket úgy, hogy a vízáramoltatást számukra kedvező módon állíthassuk be!

Zebraharcsa - *Hypancistrus zebra* L46

Ezen felül természetesen kezelhetjük vízelőkészítő vegyszerekkel is (pl. Sera Aquatan, Tetra AquaSafe) a vizet, de ezekről a készítményekről

megoszlanak az akvaristák véleményei. Egyesek mindig használják, mások egyáltalán nem tartják szükségesnek. Bár csodát semmilyen vegyszer sem tud tenni, de egy biztos, ártani nem ártanak. Indításkor baktériumkultúrát is adhatunk vizünkhez, hogy könnyebben beálljon a biológiai egyensúly.

A harcsákra életveszélyes fenyegetést jelent az infuzóriásodás. Erre különösen oda kell figyelni, hogyha akár zebraharcsát, akár más hasonló vértesharcsafajt gondozunk. A gyengébb szűrés szintén okozhatja, mint a feldúsuló tápanyagok. Ha zöltséget adunk nekik élelem gyanánt, sokáig ne hagyjuk bent, és érdemes lehet akár a maradékokat egy leszívócsővel vagy talajporszívóval eltávolítani, feltéve, ha a szűrő nem szedi össze maradéktalanul alaposan őket. További módszer is létezik az infusoriák elkerülésére. Ez a módszer hatékonyan biztosan hatékony, ellenben lehetnek hátulütői is...

Ez nem más, mint az UV szűrő! Az UV szűrő mindenféle betegségeket, baktériumokat, és értelem szerűen az infusoriákat is elpusztítja. De sajnos a hasznos baktériumkultúrában is károkat tehet. További hátrány is származhat sajnos az UV szűrésből. A halak, amiket ilyen vízben gondozunk, egyáltalán nem szoknak hozzá semmiféle betegséghez, kórokozókhoz, amik minden vízben jelen vannak, és a legtöbb hal meg sem betegszik tőlük, hordozójuk is. Ezek a halak szinte semmilyen immunrendszerrel nem rendelkeznek ezekkel a kórságokkal szemben, így ha bekerülnek egy UV-vel nem szűretett medencébe, akkor könnyedén megbetegsznek, és gyakorta ez pusztulásukhoz vezethet. Így nehogy eladásuk (vevők, boltok akváriumai), hanem más akváriumba történő áthelyezésük is gondot jelenthet ezek után. Ezért bár hasznos, de ha használjuk is, csak ritkán, és semmiképp sem folyamatosan alkalmazva, feltéve, ha ezekből a halakból vagy ivadékaikból bármelyikük is valaha is kikerül más keze közé, másik akváriumba.

Zebraharcsa - *Hypancistrus zebra* L46

Ezzel igazándiból azt szeretném érzékeltetni, hogy a *Loricariidae*-kon belül sincs sokkal több valós és eredményesen algát fogyasztó faj igazándiból, mint mondjuk a pontyféléken belül. Igaz, hogy nagyon sokuk szívesen fogyaszt zöldeséget, igaz az is, hogy nagyon sok fajuk némiképp fogyaszt algát. De a némiképp algafogyasztás az elevenszülő fogaspontyok nagy többségére szintén jellemző, de klasszikusan őket sem algázóként tartjuk!

Fontos tény, hogy a *Loricariidae*-k döntő többsége a forrázott zöldegeket sokkal szívesebben és vehemensebben fogyasztja, mint az algákat! Semmiképpen sem feledkezhetünk meg erről a zebraharcsa esetében sem! Ennek ellenére ebből az eledelből nem kell túlzásba esni, mint más, inkább növényi eredetű tápbázisú halak esetében. A zebraharcsák sokkal inkább rajonganak a húsos eledelért. Növényi táplálék gyanánt megfelel nekik az uborka, saláta, spenót, cukkini, sütőtök, gyermekláncfű levél, sárgarépa, persze speciálisan előkészítve. A legjobb saját természetéből, távol minden nagyforgalmi úttól, szennyezett, permetezett helyektől, tehát teljesen bio zöldegek szükségeltetnek. Ha ez nincs, akkor próbáljunk termelőtől, piacon vásárolni. Kerüljük a bolti, pláne importzöldegeket.

Alaposan mossuk meg minden esetben, majd

forraljuk őket tűz fölött vízben mindaddig, míg szemmel láthatóan puhultak, majd ezek után félretesszük hűlni őket, és egy nylonzacskóban lefagyaszthatjuk. A forralás utáni fagyasztás garantáltan elpusztítja a kórokozókat, viszont a vegyszerek, mérgek ettől még nem feltétlenül tűnnek el a zöldegekből! Ha nagyobb mennyiséget készítünk egyszerre (ami természetesen gazdaságosabb), akkor pláne célszerű a fagyasztásos eljárás.

Növényi eledelt juttathatunk be számukra spirulina tablettákkal, illetve egyéb speciális harcsatápokkal is, amiből többféle közül válogathatunk. Léteznek kifejezetten plekóféléknek gyártott, lesüllyedő, növényi alapanyagú tabletták, míg a 46-os harcsa számára szintúgy megfelelnek a pl. *Botiák*nak, morgó- és dominóharcsáknak készített húsos bázisú tabletták is. Érdekes állagukat sokáig megőrző tápféléket válogatni, hogy halunk szürkületi időben vagy lámpaoltás után is táplálkozhasson. A legtöbb ilyen harcsaféle éjszakai életmódot folytat, de a *Hypancistrus zebra* gyakorta nappal is mutatkozik, nem annyira rejtőzködő faj, így ez sem a legfontosabb kikötés eledelválasztáskor! Ez mellesleg díszakvárium tartásakor sem elhanyagolható tényező, hogy bár ugyan rejtőzködhet, de aránylag jól megfigyelhető napközben is!

Etetése tehát már csak azért sem problémás, mivel a száraz tápokat is elfogadja!

Viszont, mint említettem, étrendjének fő részét fehérjék képezik. Erre a tényleg legmegfelelőbb eledel a fagyasztott, vagy élő eleségek! A tubifex például egy közismert haleleség, a harcsák is elfogyasztják, de kifejezetten nem a plekó-féléknek való, inkább a páncélosharcsák (*Callichthyidae*) megfelelő elesége.

Különböző fagyasztott eleségeknek viszont kész tárháza áll rendelkezésünkre. Jól bevált például a sórák (*Artemia salina*) fagyasztott formája, de a vörös szúnyoglárva fagyasztva szintén tökéletes. Természetesen még van jó pár fagyasztott étel

számukra, például fehér és fekete szúnyoglarva, cyclops, daphnia, stb.

Célszerű tehát etetésüket úgy megoldani, hogy egy hét folyamán legalább kétszer, de inkább háromszor kapjanak fagyasztott eleséget, és legalább egyszer, vagy inkább kétszer zöldeléséget, a többi napokon pedig a száraztápok is megfelelőek. Nem szabad elfelejteni, hogy valamilyen uszadékfát (pl.: fűzfa, vasfa, szőlőtőke, mangrove-gyökér) helyezünk a medencébe, persze megfelelő áztatás és előkezelés után.

A *Loricariidae*-knak fát kell rágcsálniuk, különben belük megcsavarodik és elpusztulnak! Ez a rotszegény táplálkozásból kialakuló hiánybetegség az ancitól kezdve a plekón át egytől-egyig jellemző rájuk. Bár már nem az étkeztetésének témája, de mivel a fák, úgy a Tebang-leveél is elszínezi a vizet, ez jótékonyan hat halunkra savasító-fertőtlenítő hatása miatt. Tehát az indiai mandulafa szárított levelének használata egyaránt ajánlott (figyelem: a Tebang-levelet a garnélák elfogyasztják)!

Igazándiból a zebraharcsa tartása nem olyan bonyolult, mint azt sokan gondolják. Békés, jól társítható hal, ami még nappal is előjön. Vízigényében semmi olyan extra tényező nincsen, amit akár egy átlagosabb gibbicepsnek ne kellene biztosítani. Etetése sem rejt semmi olyan ördögösséget, ami miatt visszatántorító hal lenne egy kicsit is gyakorlottabb akvarista számára! Sajnos még mindig csak azt tudom mondani, az ára az, ami miatt nem tud általánosságban forgalmazott és gondozott halfajjjá válni, ahhoz képest ahányan ismerik, kedvelik.

Mindettől függetlenül én csak ajánlani tudom eme halfajt mindazoknak, akik megtehetik, hogy eme pompás, nemes harcsát gondozzák otthonukban!

Zebraharcsa - Hypancistrus zebra L46

Ezennel 2012 Év díszhala cikksorozat 3. cikke is végéhez ért, de csüggedésre semmi ok, még további két cikk is fog készülni, így még több érdekes téma lesz olvasható érdeklődő közösségünk számára idén!

Kezdeményező honlap: www.akvaristalexikon.hu

Támogatóink:

- www.akvariummagazin.hu és az AME
- www.fisch.hu (Fisch Kft. Nagykereskedés)
- www.diszhal.info - www.daniodiszkont.hu
- www.agriosz-aqua.hu-
- Exotic Aqua Akvarisztikai és Díszállat-szakkereskedés; Mosonmagyaróvár
- Korallósakvárium Kft.; Budapest
- Amazonia Díszállat-kereskedés; Győr
- A képek a Google képkeresőjéből származnak.

Írta és szerkesztette: *Liziczai Márk*

Társszerző: *Egresits János*

KATEGÓRIÁK:

[2012 díszhala](#), [Az év díszhala](#)

KULCSSZAVAK:

[biotopítás](#), [társítás](#), [természet](#), [3. rész](#), [tenyésztés](#), [szűrés](#), [akvárium](#), [tartás és gondozás](#), [Hypancistrus](#)

[zebra](#), [víz beállítások](#), [Zebraharcsa](#), [Év díszhala](#),
[L46](#), [élőhely](#)

Beküldte: Egresits Janos

Katalógusba került: 2012-06-14 14:15:00

Legutolsó frissítés: 2017-09-03 14:00:51

Katalógus ID: 6735

Oldal linkje:

<https://akvaristalexikon.hu/az-ev-diszhala/2012-diszhala/2012-ev-diszhala-zebraharcsa-iii-fejezet.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva